

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Maguru a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v právnej veci žalobcu **Ž.**, IČO: X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou P., s.r.o., so sídlom v T., proti žalovanému **A.**, IČO: X., **o zaplatenie 1 161,65 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 14 C 17/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. februára 2011, sp.zn. 9 Co 9/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom zo 16. októbra 2009, č. k. 14 C 17/2009–61 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 161,65 € spolu s 9 %-tným ročným úrokom z omeškania od 26. septembra 2007, do zaplatenia, v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaného zároveň zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 931,07 €, na účet jeho právneho zástupcu v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, ustanovením § 442 ods. 1, 3, § 443, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z, § 4 ods. 2, § 11 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 2, § 3 O.s.p. Po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že dňa 19. júna 2007 došlo na zabezpečovacom železničnom priecestí

k nehodovej udalosti, a to k zrážke vlaku vedeného hnacím dráhovým vozidlom (HDV) s motorovým vozidlom EVČ: S., pričom túto nehodu zavinil vodič motorového vozidla. Z rozhodnutia Ž.zo dňa 20. júla 2007 o uzavretí nehodovej udalosti vyplýva, že celková škoda na HDV predstavuje sumu 184 935 Sk, z čoho materiál predstavuje sumu 49 995,24 Sk a vykonané práce sumu 134 940 Sk. Z oznámenia o poukázaní náhrady škody zo dňa 3. decembra 2007 vyplýva, že žalobca nahradil žalovanému skutočnú škodu 149 939 Sk, t.j. okrem sumy 34 996 Sk, ktorú označil ako zhodnotenie. Z ustanovenia § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. v platnom znení vyplýva, že poškodenému sa uhrádza škoda vzniknutá poškodením veci. Občiansky zákonník v rámci spoločných ustanovení o náhrade škody uvádza, že sa uhrádza skutočná škoda. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 442 Občianskeho zákonníka, ako aj prílohu č. 4, bod B 6 vyhlášky č. 492/2004 Z.z. týkajúcu sa výpočtu výšky škody na zložke majetku. V rámci svojho vyjadrenia žalovaný poukázal aj na judikatúru (napr. R 3/1984) a uviedol, že takýto výpočet je v súlade s touto judikatúrou, t.j., že pri určení skutočnej škody sa zohľadňuje tzv. amortizácia z materiálu. V prejednávanej veci sa však súd nestotožnil s uvedenou judikatúrou, keď túto považoval už za prekonanú, a to aj s poukazom na to, že súd sa v konaní nemôže riadiť výlučne prísny formalizmom pri výklade právnych predpisov, ale výklad právnych predpisov má smerovať k spravodlivému riešeniu občianskoprávných vzťahov. Považoval za nesporné, že cieľom vykonanej opravy v predmetnej veci bolo odstránenie následkov poškodenia, ktoré vznikli v dôsledku protiprávneho konania tretej osoby (škodcu). Súd sa zároveň stotožnil s výkladom, že princípu spravodlivosti sa prieči to, aby poškodený, ktorý nezavinil nehodu a nespôsobil vznik škody, na túto skutočnosť doplácaval tým, že mu nebude preplatená náhrada škody v celom rozsahu, resp. všetky účelne vynaložené náklady na opravu veci. Zároveň je evidentné, že od poškodeného nemožno spravodlivo požadovať to, aby si zabezpečil napríklad rovnako „staré“ diely, ktoré je potrebné pri oprave použiť a takýmto spôsobom uviedol vec do pôvodného stavu a zároveň obnovil jej pôvodnú funkčnosť. V súvislosti so zhodnotením vozidla sa súd taktiež stotožnil s názorom žalobcu, že už samotnou opravou veci dochádza k tomu, že sa skôr znižuje všeobecná hodnota veci (trhová - predajná cena veci), čo bezpochyby platí napríklad pri havarovaných motorových vozidlách, pretože pokiaľ je zistené, že vozidlo už bolo havarované, jeho skutočná trhová cena skôr klesá, aj keby bolo napríklad zrejmé, že do vozidla boli dodané nové diely, ktoré nahradili napr. diely staršie, keďže už samotný fakt, že vozidlo bolo havarované má vplyv na cenu veci. V prejednávanej veci bolo podľa súdu zároveň potrebné zohľadniť aj to, že prevádzka HDV si vyžaduje pravidelné revízie a kontroly, o čom aj žalobca predložil doklady a teda nemožno

striktne vychádzať z toho, že HDV bolo vyrobené v roku 1980 a že iba samotná skutočnosť, že vozidlo má už 27 rokov zakladá právo žalovaného odrátať z materiálu 70%-tnú tzv. amortizáciu. Uviedol, že je nepochybné, že ani samotný žalobca si nemôže dovoliť to, aby HDV jazdilo v nevyhovujúcom stave, a že údržbou, prípadne aj výmenou opotrebovaných dielov dochádza vždy k zabezpečeniu takej funkčnosti, aby HDV bolo bezpečné a prevádzky schopné. Z predloženého súpisu materiálu vyplynulo, že podstatnú zložku použitého materiálu tvorí tzv. spojka – medzivoz v sume 49 379,90 Sk, pričom aj z pohľadu súdu nemohlo výmenou tejto súčiastky dôjsť k žalovaným proklamovanému znehodnoteniu vozidla, keďže výmena súčiastok mala zabezpečiť iba pôvodnú funkčnosť HDV, pričom žalovaný ani nenamietal samotnú výmenu tejto súčiastky, ale iba zohľadnenie amortizácie. Súd poukázal na to, že rozsah náhrady škody musí zohľadniť sumu všetkých nevyhnutných prostriedkov, ktoré bol poškodený nútený vynaložiť k obnoveniu pôvodného majetkového stavu, v danom prípade k oprave HDV tak, aby toto bolo z technického hľadiska rovnako prevádzky schopné, ako pred škodovou udalosťou, pričom pokiaľ obnovenie pôvodného stavu nie je možné inak, ako za použitia nových náhradných dielov, oprava bola tým pádom prevedená účelne a smerovala iba k odstráneniu následkov škodovej udalosti a nie je možné prenášať povinnosť k náhrade nákladov na uvedenie veci do pôvodného stavu na poškodeného a tým ho nedôvodne znevýhodňovať oproti škodcovi (nález Ústavného súdu ČR II ÚS 2221/07 zo dňa 19. marca 2008). V tejto súvislosti súd poukázal na skutočnosť, že žalobca, resp. všeobecne poškodený, by sa určite uspokojil aj s tým, aby jeho vozidlo bolo uvedené presne do takého stavu, aký bol pred poškodením, pričom na druhej strane poškodený má v súvislosti s nehodovou udalosťou dokonca ešte ďalšie náklady, ktoré môžu súvisieť so zabezpečením opravy vozidla, taktiež s tým súvisí strata času, napríklad aj nemožnosť užívať vozidlo a pod., preto by, aj s ohľadom na tieto skutočnosti, nebolo nespravodlivé od poškodeného vyžadovať to, aby z vlastných prostriedkov uhradil tzv. zhodnotenie vozidla, keďže on by bol určite spokojný s tým, ak by jeho vozidlo bolo uvedené presne do takého pôvodného stavu v akom bolo pred poškodením. V predmetnej veci, aj keď nebolo vykonané dokazovanie ohľadom zistenia prípadného zhodnotenia HDV (strany to ani nenavrhovali) súd skonštatoval, že opravou takej veci ako je HDV (elektrický rušeň) nemohlo vzhľadom na charakter tejto veci dôjsť k jej takému zhodnoteniu, ako to uvádza žalovaný, ktorý ani nenamietal rozsah opravy, resp. použitý materiál, pretože vynaložením nákladov na použitý materiál sa poškodená vec iba uviedla do pôvodného, prevádzky schopného stavu. Vzhľadom na uvedené, súd preto žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť sumu 1161,65 € spolu s 9%-tným ročným úrokom z omeškania od 26. septembra 2007

do zaplattenia, keďže výška úroku zodpovedá dvojnásobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska k prvému dňu omeškania. Pokiaľ ide o počiatok omeškania, žalovaný listom zo dňa 19. septembra 2007 oznámil žalobcovi, že v najbližších dňoch mu bude poukázané plnenie v sume 149 939 Sk, z čoho vyplýva, že k 26. septembru 2007 už bol v omeškanií so zaplattením žalovanej sumy, pričom samotný žalovaný počiatok omeškania ani nenamietal. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd Prešov, po tom ako mu bola uznesením Krajského súdu v Prešove z 31. augusta 2010, sp.zn. 9 Co 9/2010 vec vrátená ako predčasne predložená na rozhodnutie o celom predmete konania, doplnčiacim rozsudkom z 15. októbra 2010, č.k. 14 C 17/2009-98 doplnil rozsudok Okresného súdu Prešov zo 16. októbra 2009, č.k. 14 C 17/2009-61 tak, že konanie v časti o zaplattenie 9 %-tného ročného úroku z omeškania zo sumy 1 161,65 € za obdobie od 26. septembra 2006 do 25. septembra 2007 zastavil a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 13,52 € na účet právneho zástupcu žalobcu v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z obsahu vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu k odporu s ohľadom na pôvodne podanú žalobu a počiatok omeškania vyplýva, že v časti o zaplattenie 9 %-tného ročného úroku z omeškania zo sumy 1 161,65 € za obdobie od 26. septembra 2006 do 25. septembra 2007 zobral žalobu späť.

Krajský súd v Prešove na odvolanie oboch účastníkov rozsudkom z 22. februára 2011, sp.zn. 9 Co 9/2011 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s doplnčiacim rozsudkom v jeho napadnutej časti vo veci samej tak, že žalobu zamietol. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 177,81 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Mal za to, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec z hľadiska ustanovení § 442 ods. 3 a § 443 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pri rozhodovaní v preskúmvanej veci sú súdy povinné nielen správne vyložiť ustanovenie § 443 Občianskeho zákonníka, ale pri svojom rozhodovaní musia aplikovať aj ďalšie právne normy upravujúce túto problematiku. V preskúmvanej veci sa jedná o vyhlášku číslo 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku účinnej od 1. septembra 2004. Príloha číslo 4 v časti B.6 tejto vyhlášky slovne upravuje aj výpočet výšky škody a to tak, že v prípade, že zložka majetku je alebo by bola po vykonanej oprave v inom technickom stave (lepšom alebo horšom), ako to bolo pred opravou, znalec túto skutočnosť zohľadní. Podľa tam stanoveného spôsobu výpočtu výšky škody sa okrem iného

musí odpočítat' od všeobecnej hodnoty zložky majetku v okamihu pred poškodením zistená všeobecná hodnota zložky majetku po vykonanej oprave. Takto stanovený rozdiel predstavuje možné zhodnotenie vozidla po oprave. Vzhľadom k tejto právnej úprave platnej v čase vzniku škody je naďalej plne aplikovateľný právny názor vyslovený v rozsudku bývalého Najvyššieho súdu ČSSR R 13/1985, podľa ktorého pri škode spôsobenej na starších, opotrebovaných vozidlách postupujú súdy tak, že po vyjadrení znalca z odboru automobilizmu odrátajú amortizáciu u tých nových častí a súčiastok vozidla zamontovaných do nich pri oprave, ktorými sa hodnota vozidla po oprave zvýšila. Pri škode na veciach starších, použitých a čiastočne opotrebovaných je treba zisťovať všeobecnú cenu, ktorú tieto veci mali v dobe poškodenia (porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu ČSSR R 22/1977). V dôsledku toho pri škodách na veciach opotrebovaných alebo použitých je treba naďalej vychádzať z názoru, že pri vynaložení určitej čiastky na opravu veci, od tejto čiastky treba odpočítať čiastku zodpovedajúcu zhodnoteniu veci oproti jej stavu pred poškodením. Pokiaľ sa vykonanou opravou (napríklad výmenou súčiastok) vec oproti pôvodnému stavu zhodnotila, od nákladov na uvedenie veci do pôvodného stavu sa odpočíta čiastka predstavujúca toto zhodnotenie. Keďže žalovaná suma predstavuje práve čiastku, o ktorú bolo opravované vozidlo zhodnotenú vykonanou opravou, odvolací súd v súlade s § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej tak, že podanú žalobu zamietol. Rozsah amortizácie 70 % ustálený žalovaným zodpovedajúci kráteniu poistného plnenia zo strany žalovaného, nebol žalobcom v priebehu konania spochybňovaný, a preto ho bez ďalšieho aplikoval aj odvolací súd. V tejto súvislosti mal za to, že o takto ustálenej výške amortizácie nie sú dôvodné a závažne pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1 161,65 € spolu s 9 %-tným ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 161,65 € od 26. septembra 2007 do zaplataenia a náhradu trov konania vrátane trov dovolacieho konania vo výške 82,58 €, alternatívne, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Právne posúdenie vo vzťahu k rozsahu náhrady škody na použitej veci uvádzané v rozhodnutí odvolacieho súdu, považoval, vychádzajúc z výkladu príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka odvolacím

súdom, za nesprávne. Mal za to, že neexistuje žiadny právne relevantný dôvod, ktorý by rozumným spôsobom odôvodňoval striktnú aplikáciu vyhlášky, resp. postup, podľa ktorého je potrebné vždy, bez ohľadu na konkrétne skutkové okolnosti prípadu, znížiť rozsah náhrady škody (poistného plnenia) o sumu rozdielu medzi hodnotou opravovanej veci pred opravou a po oprave. Mal za to, že účelne vynaložené prostriedky na vykonanie opravy poškodenej, už použitej veci, by mali byť v zásade v celom rozsahu subsumované pod pojem skutočná škoda a v uvedenom rozsahu nahradené škodcom v rámci zodpovednostného vzťahu (resp. poisťovateľom) bez ohľadu na skutočnosť, či došlo k zhodnoteniu veci podľa vyhlášky. Uviedol že účelnou opravou poškodenej, už použitej veci dochádza len k obnoveniu obsahu a štruktúry vlastníckeho práva poškodeného pred škodovou udalosťou, súčasťou ktorého bola funkčná vec (hnacie dráhové vozidlo), a preto škodca (žalovaný) je povinný takto vynaložené náklady na účelne vykonanú opravu uhradiť. Uvedený prístup a posudzovanie otázky rozsahu náhrady škody predovšetkým z aspektu účelnosti opravy a ochrany vlastníckeho práva poškodeného, odhliadnuc od mechanickej a striktnej aplikácie požiadavky na zohľadnení stavu veci pred poškodením bez ďalšieho, je ústavne konformný – v súlade s čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Postup odvolacieho súdu v podobe realizácie paušálneho prístupu pri určovaní rozsahu náhrady škody na použitej veci „na podklade vzorcov a s pomocou koeficientov“, vychádzajúcich z veku poškodenej veci v zmysle vyhlášky, a abstrahovanie od individuálneho prístupu, zohľadňujúc okolnosti konkrétneho prípadu, považoval dovolateľ za výsledok neprávnej a nelogickej právnej úvahy. Podľa jeho názoru neobstojí výklad ustanovenia § 443 Občianskeho zákonníka odvolacím súdom, nakoľko samotný gramatický výklad slovného spojenia „vychádza sa z ceny“, ktoré je súčasťou dikcie ust. § 443 Občianskeho zákonníka, pripúšťa rozširujúci výklad a cena veci v čase poškodenia by mala byť chápaná ako východiskový bod pre ďalšie úvahy o výške škody. Uviedol, že v súvislosti s posudzovaním otázky amortizácie je potrebné uvažovať o celkovej cene poškodenej veci po oprave, nielen o cene jednotlivých dielov, ktoré boli namontované v rámci opravy do takejto veci, resp. použité na jej opravu, keďže poškodením súčastí veci sa poškodzuje celá vec v právnom slova zmysle, preto separácia poškodených vecí a ich oddelené ohodnocovanie je nelogické a v rozpore s princípom ochrany vlastníckeho práva. Poukázal na skutočnosť, že opravou poškodeného hnacieho dráhového vozidla došlo iba k výmene alebo oprave jeho poškodených častí v nevyhnutnom rozsahu, za účelom navrátenia tohto vozidla do pôvodného technického a prevádzkyschopného stavu. Uvedená oprava nemala za následok zlepšenie jeho technických parametrov, ani jeho jazdných vlastností, ale boli len obnovené pôvodné parametre daného hnacieho dráhového vozidla pred nehodovou udalosťou. V žiadnom

prípade preto nie je podľa názoru dovolateľa možné hovoriť o získaní majetkového prospechu poškodeným – žalobcom „na úkor“ škodcu resp. žalovaného, ak by žalovaný znášal fakturované náklady na opravu predmetného hnacieho koľajového vozidla v celom rozsahu. Právny názor Najvyššieho súdu uvedený v rozhodnutí sp.zn. 5 Cdo 89/2008, na ktorý sa vo svojom rozhodnutí odvoláva odvolací súd, a podľa ktorého rozsah náhrady škody nemôže za aktuálnej právnej úpravy zahŕňať všetky vynaložené náklady potrebné k obnoveniu pôvodnej štruktúry majetku poškodeného, nakoľko by sa mohol poškodený takto obohatiť na úkor škodcu, považoval za nesprávny a nezákonný. Mal za to, že rozsah náhrady škody poskytnutý žalobcovi by mal zohľadňovať všetky účelne vynaložené prostriedky použité na navrátenie poškodeného hnacieho dráhového vozidla do prevádzkyschopného stavu, nie striktne do pôvodného stavu s rovnakou mierou opotrebovania, nakoľko to nie je možné od poškodeného subjektu spravodlivo požadovať. Tvrdenie odvolacieho súdu, že žalobca nespochybňoval žalovaným určenú a napokon aj v rámci určenia výšky poistného plnenia zohľadnenú výšku amortizácie, je podľa dovolateľa v rozpore s jeho stanoviskami prezentovanými v rámci súdneho konania. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu mal za to, že odvolací súd aplikoval na zistený skutkový stav správne právne predpisy a následne ich aj správne vyložil. Dovolanie žalobcu navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním je možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p., a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale aj podľa ich obsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Výskyt žiadnej uvedenej vady dovolací súd v konaní nezistil a ani dovolateľ takúto vadu nenamietal.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných

v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Procesné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nevyšli v dovolacom konaní najavo.

Dovolateľ v dovolaní namieta, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Nesprávnym právnym posúdením veci je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu uplatneným dovolacím dôvodom, predmetom dovolacieho prieskumu bolo posúdenie veci v otázke rozsahu náhrady škody, vyplývajúcej zo škodovej udalosti.

V zmysle § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

V zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

V zmysle § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch, ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

V zmysle § 443 Občianskeho zákonníka pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

Východiskom určenia výšky škody na veci je cena, ktorú mala vec v dobe, kedy došlo k jej poškodeniu. Výška náhrady za poškodenú vec nie je závislá na tom, či si poškodený nechal vec opraviť, či si ju opravil sám alebo či ostala neopravená. Rozsah náhrady škody nie

je závislý od toho, ako poškodený následne s vecou naložil, či si ju nechal poškodenú, alebo ju predal, daroval a pod., pretože tieto okolnosti nesúvisia s príčinou vzniku škody (R 5/1988, R 25/1990).

Výška škody na veci nemusí byť preukázaná len vyúčtovaním jej opravy. Je možné vychádzať z ceny veci, ktorú mala v dobe poškodenia a z rozsahu, v akom bola poškodená zásahom škodcu (R 13/1985).

Pri škodách na veci opotrebovanej alebo použitej sa vychádza z názoru, že pri vynaložení určitej čiastky na opravu veci je od tejto čiastky potrebné odrátať čiastku zodpovedajúcu zhodnoteniu veci oproti jej stavu pred poškodením. Pokiaľ sa vykonanou opravou (napr. výmenou súčiastok) vec oproti pôvodnému stavu zhodnotila, od nákladov na uvedení veci do pôvodného stavu sa odráta čiastka, predstavujúca toto zhodnotenie (R 57/2003).

V predmetnej veci žalovaný titulom povinného zmluvného poistenia likvidoval škodu, ktorá vznikla žalobcovi poškodením hnacieho dráhového vozidla, ktoré je vlastníctvom žalobcu. Odvolací súd sa správne zaoberal otázkou výšky škody, a túto posudzoval z hľadiska výkladu § 443 Občianskeho zákonníka, ktorý výklad považuje i dovolací súd za správny. Hnacie dráhové vozidlo, ktoré bolo poškodené, bolo vecou použitou a opotrebovanou. Správne pri stanovení jeho ceny odvolací súd vychádzal z vyhlášky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, ktorá v prílohe č. 4 ustanovuje postupy stanovenia všeobecnej hodnoty strojových zariadení, dráhových vozidiel plavidiel a lietadiel, vzhľadom k charakteru poškodenej veci. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné zohľadniť, že hodnota poškodeného hnacieho dráhového vozidla sa po jeho oprave zhodnotila. Preto bolo potrebné vychádzať z nákladov na uvedenie veci do pôvodného stavu poškodenej veci.

Dovolateľ nenamietal vo svojom dovolaní ani tak určenú výšku náhrady škody z hľadiska, že by odvolací súd použil nesprávny právny predpis, ale namietal výklad odvolacieho súdu ohľadom rozsahu škody s poukazom na širšie súvislosti ústavného práva ochrany vlastníctva (majetku) poškodeného. S týmto jeho ústavne pojatým výkladom náhrady škody pri zhodnotení poškodenej veci tak, že rozsah náhrady škody by mal umožniť účelovú a primeranú obnovu štruktúry majetku poškodeného, aby mohol byť naďalej užívaný v takej miere a takým spôsobom ako pred poškodením, nie je možné vzhľadom na súčasnú právu

úpravu súhlasiť. Odvolací súd vo veci rozhodol v súlade s platným a účinným právnym poriadkom Slovenskej republiky, ako aj v súlade s judikatúrou dovolacieho súdu. Napriek tomu možno predpokladať, že takýto „široký“ výklad ochrany majetku poškodeného prezentovaný žalobcom by mohol vo viacerých prípadoch viesť k bezdôvodnému obohateniu na strane poškodeného. Poškodený by tak mohol po oprave veci získať vec vo vyššej hodnote, ako mala pred poškodením, čo nie je v súlade s právnym inštitútom náhrady škody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že právne posúdenie veci odvolacím súdom je vecne správne. S jeho závermi, ktoré nevybočili z medzí hľadísk stanovených zákonom, a ktoré sú aj v súlade s pravidlami logického usudzovania, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach odkazuje na jeho správne dôvody, vedúce k zmene rozsudku prvého stupňa.

Z uvedeného vyplýva, že dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nebol daný a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová